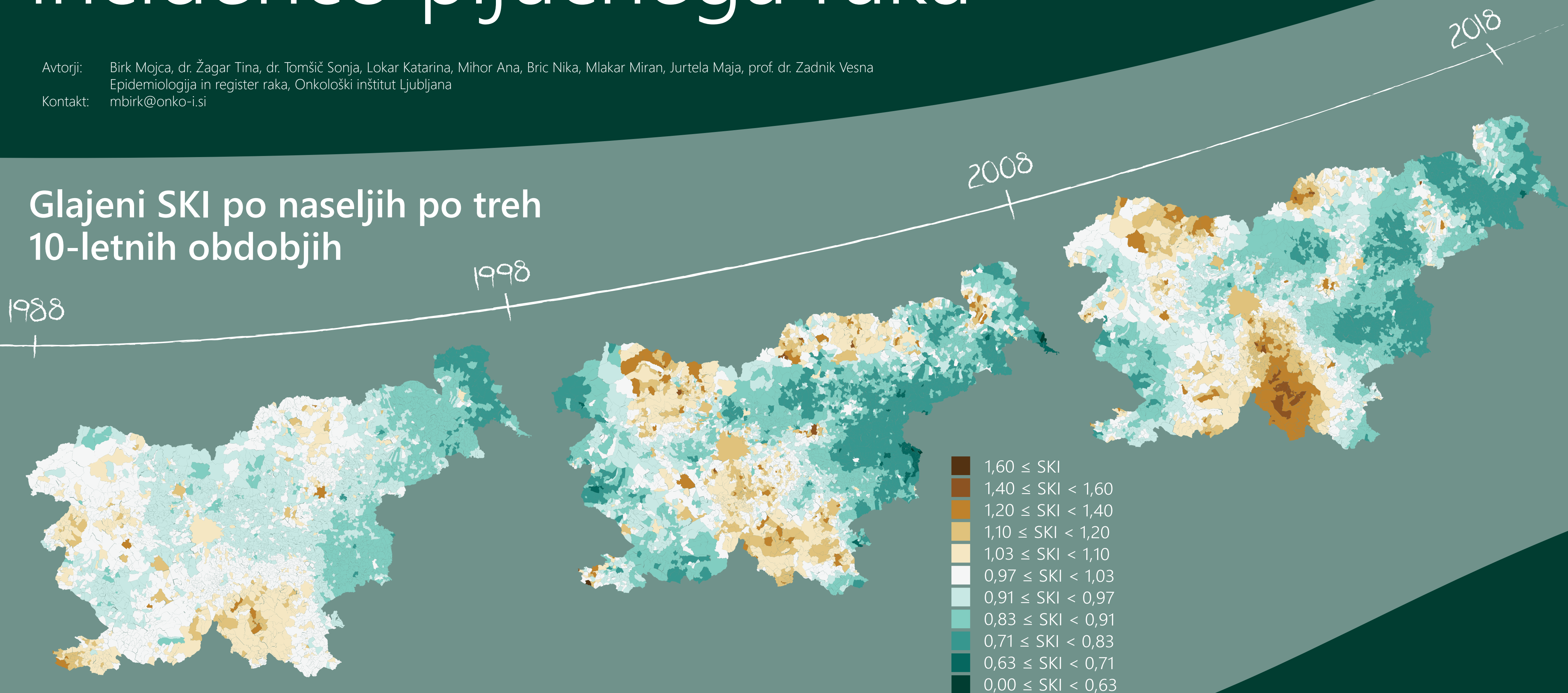

Vpliv izpostavljenosti radonu v bivalnem okolju na incidenco pljučnega raka

Avtorji: Birk Mojca, dr. Žagar Tina, dr. Tomšič Sonja, Lokar Katarina, Mihor Ana, Bric Nika, Mlakar Miran, Jurtela Maja, prof. dr. Zadnik Vesna
Epidemiologija in register raka, Onkološki inštitut Ljubljana
Kontakt: mbirk@onko-i.si

Glajeni SKI po naseljih po treh 10-letnih obdobjih

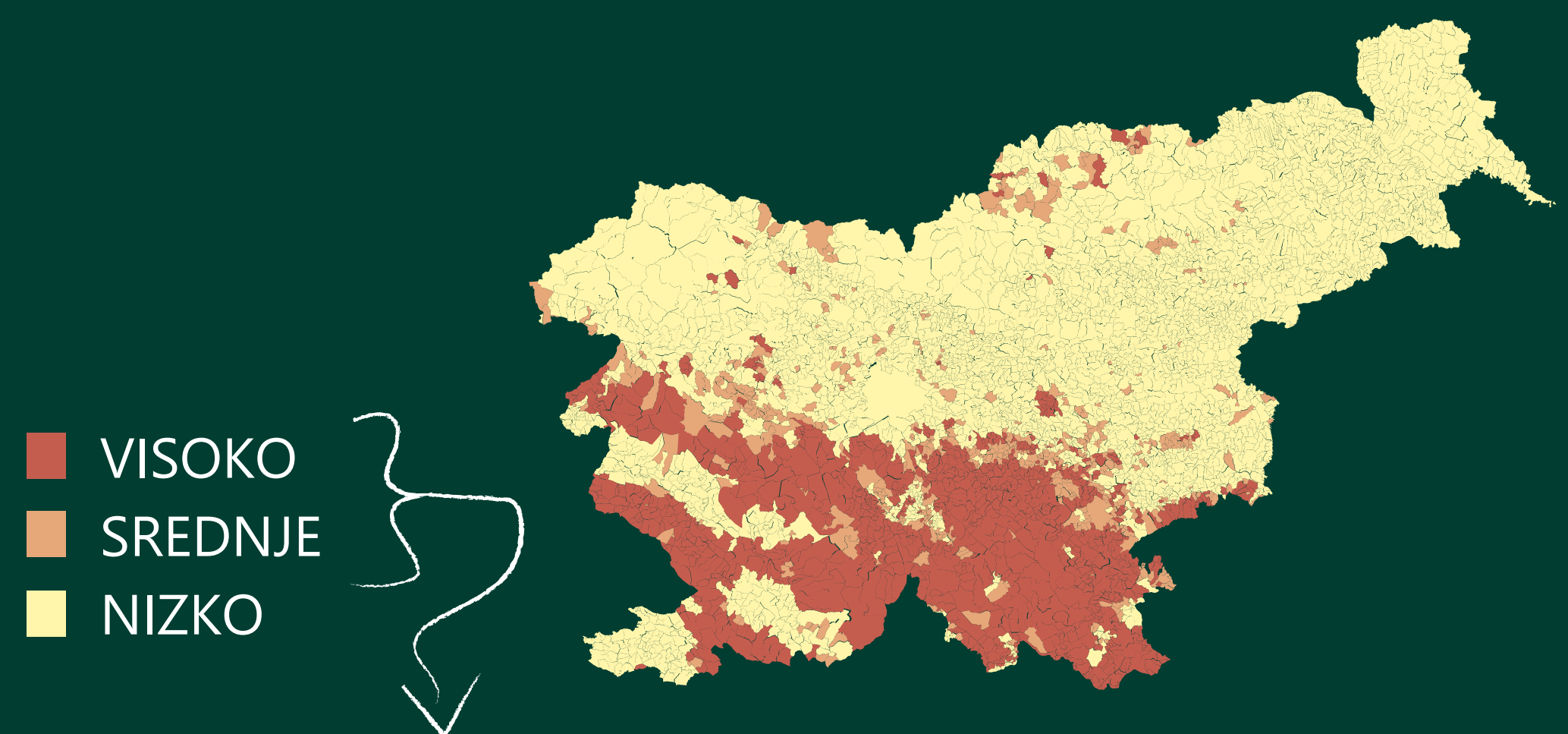
Iz Registra raka RS smo pridobili podatke o pljučnem raku (C33–C34) in za posamezno geografsko enoto izračunali standardizirani količnik incidence (SKI), ki smo jih gladili z Besag-York-Mollié modelom.

Mednarodna agencija za raziskovanje raka (IARC) je leta 1988 radon in njegove razpadne produkte opredelila kot rakotvorne snovi (skupina 1).

Podatke o geografski razporejenosti tveganja za izpostavljenost radonu smo pridobili z Inštituta Jožefa Stefana.

V obdobju 2008–2017 je v naseljih z nizkim tveganjem radona v bivalnem okolju živel 84,1 % prebivalcev, z zmernim 7,4 % ter z visokim tveganjem 8,5 % prebivalcev.

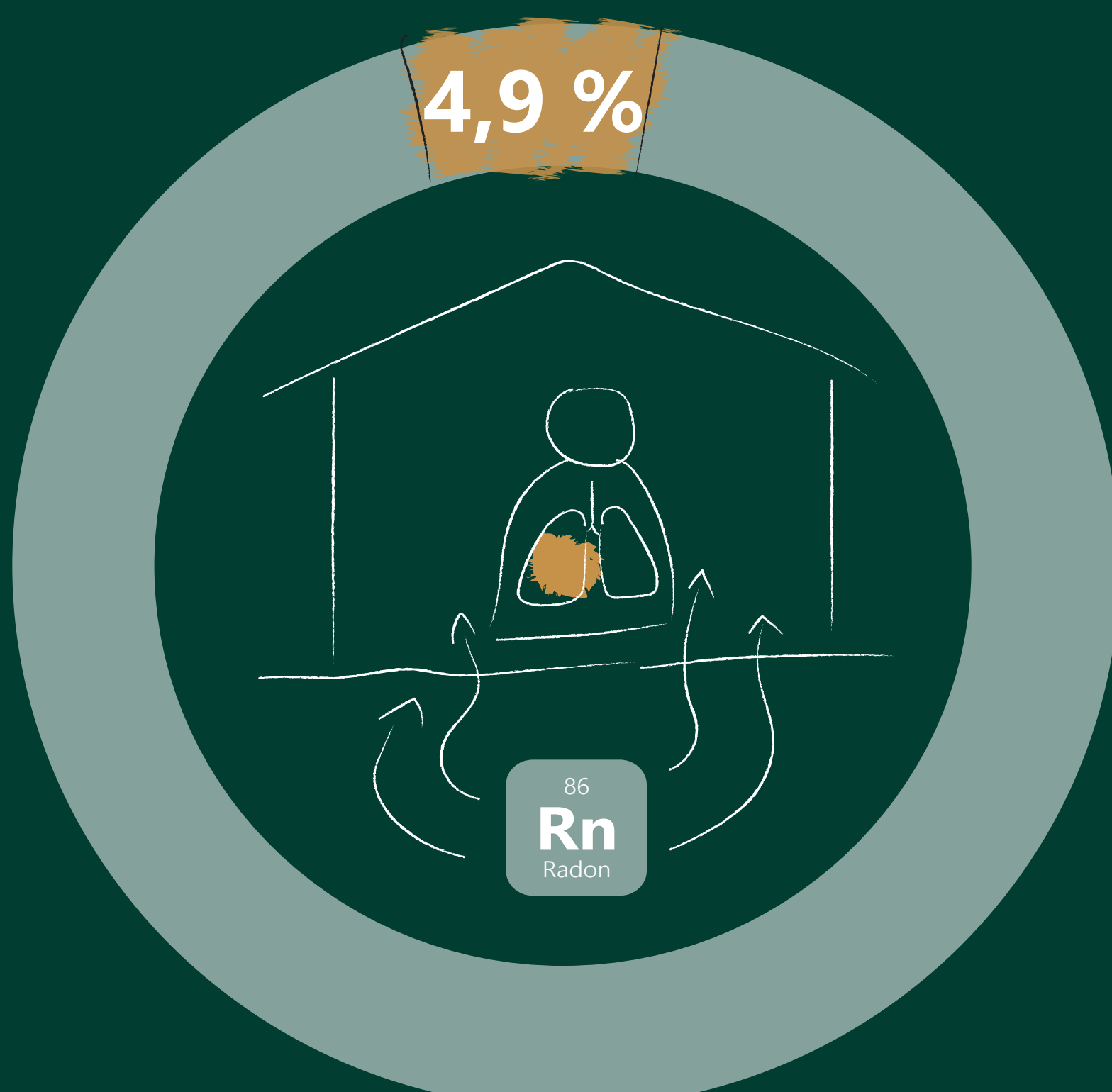
Tveganje za izpostavljenost radonu

Bolniki, ki so v letih 1978–2017 živeli na območjih z visokim in zmernim tveganjem za izpostavljenosti radonu, so imeli **5–7 %** višje tveganje za pljučnega raka.

Ocenjeni letni delež

pljučnih rakov, ki jih lahko **pripišemo radonu**, v letih 1978–2017 znaša:

	Incidenca	OBČINE		NASELJA	
		PAF*	Pripisljiva incidenca	PAF*	Pripisljiva incidenca
2008–2017	13304	6,5 %	865	4,3 %	572
1998–2007	11324	6,2 %	702	5,6 %	634
1988–1997	9426	2,8 %	264	1,2 %	113
1978–1987	7201	6,2 %	447	/	/

*Pripisljiv delež pljučnega raka

Izpostavljenost radonu v bivalnem okolju v Sloveniji je **pomemben dejavnik tveganja pljučnega raka**, predvsem na jugu in jugovzhodu države. Z vidika javnega zdravja je ključno **poznavanje tveganja**, ki je podpora izvajanju **preventivnih ukrepov**.